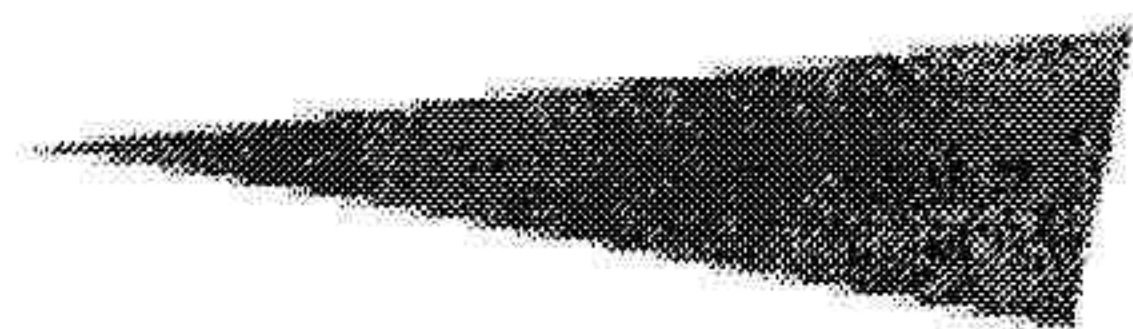

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

3789
14.11.13

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ
Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ.κ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Θέμα: «Ρομά Σπάτων»

Οργή μου προκάλεσαν οι απαντήσεις του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων με αριθμό πρωτοκόλλου 144766/ΠΗ ΕΞ/133297-εις/8-10-2013 και του Υπουργού Δικαιοσύνης με αριθμούς πρωτοκόλλου 813/9-10-2013 και 813^A/24-10-2013 στην ερώτησή μου με αριθμό 1783/18-9-2013 για το σχολικό αποκλεισμό των παιδιών Ρομά Σπάτων από την εκπαίδευση αφού περιείχαν σειρά ανακριβών και αναληθών ισχυρισμών που ήταν τουλάχιστον έμμεσα προσβλητικοί για το πρόσωπό μου.

Ο Υπουργός Παιδείας υιοθέτησε άκριτα επισυναπτόμενη αναφορά του «πλέον αρμόδιου» Διευθυντή του 3^{ου} ΔΣ Σπάτων Δημήτριου Γαρουφαλή χωρίς ημερομηνία (!) και πληροφόρησε τη Βουλή πως ο Διευθυντής «επιδεικνύοντας ιδιαίτερο ζήλο και ασχολούμενος προσωπικά με το προαναφερόμενο θέμα πραγματοποίησε αυτοψία την άνοιξη του 2013 στον καταυλισμό προσπαθώντας να αναζητήσει μαθητές αλλά δεν κατέστη δυνατό ... κατά το τρέχον σχολικό έτος 2013-2014 κανένας γονιός ή κηδεμόνας –τόσο κατά τις εγγραφές του Ιουνίου όσο και από τις αρχές του Σεπτεμβρίου- δεν αιτήθηκε προς το σχολείο την εγγραφή μαθητή Ρομά.» Στην αναφορά ο Διευθυντής ισχυριζόταν επίσης πως «σύμφωνα με την προφορική ενημέρωση από τον απερχόμενο διευθυντή κ. Νίκο Φουρίδη το Σεπτέμβριο 2011 μαθητές Ρομά είχαν εγγραφεί στο σχολείο κατά το σχολικό έτος 2009-2010 και είχαν φοιτήσει από το Σεπτέμβριο έως περίπου το Νοέμβριο 2009 σε Τάξεις Υποδοχής. Κατόπιν έπαψαν να φοιτούν γιατί –όπως με διαβεβαίωσε ο διευθυντής- το μεγαλύτερο μέρος του καταυλισμού της Κιάφας είχε μεταφερθεί σε περιοχή κοντά στο Κορωπί.» Επικαλείται τέλος ο Διευθυντής πως αναζητήσε τους Ρομά και μέσω του Αστυνομικού Τμήματος Σπάτων. Υιοθετώντας τα στοιχεία του Διευθυντή που επαινεί μάλιστα πως δεν υπάρχει καταυλισμός Ρομά στην Κιάφα από το Νοέμβριο 2009 όταν μεταφέρθηκε στο Κορωπί, ο Υπουργός προφανώς με θεωρεί ψευδόμενη αφού στην ερώτησή μου ανέφερα πως η πληροφόρησή μου βασιζόταν «σε πρόσφατη επίσκεψή μας στον καταυλισμό» ο οποίος κατά τον Υπουργό δεν υπάρχει!

Ανάλογη αντίληψη φαίνεται να έχει και ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο οποίος αφού πληροφορήθηκε την απάντηση του αρμόδιου Υπουργού Παιδείας που βασίστηκε στην αναφορά του αρμόδιου Διευθυντή που επέδειξε ιδιαίτερο ζήλο, πληροφόρησε τη Βουλή πως «στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων δεν έχουν περιέλθει καταγγελίες ή στοιχεία σχετικά με τον αποκλεισμό παιδιών Ρομά από την εκπαίδευσή τους ... όποιος διαθέτει στοιχεία σχετικά μπορεί να τα προσκομίσει στο Υπουργείο μας ή στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών». Προφανώς θεώρησε πως οι καταγγελίες μου για εκπαιδευτικό αποκλεισμό των παιδιών Ρομά Σπάτων ήταν αναξιόπιστες συντασσόμενος με τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων. Λίγες ημέρες αργότερα ο Υπουργός Δικαιοσύνης επανήλθε, ενημερώνοντας τη Βουλή «συμπληρωματικά ότι η Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών έχει ήδη απαντήσει επί των διαλαμβανομένων στην ερώτηση με το υπ' αριθμ. 172642/07-08-2013 έγγραφο, το οποίο διαβιβάστηκε στην Εθνική Αντιπροσωπεία με την υπ' αριθ. 704/20-08-2013 έγγραφη απάντησή μας επί παρομοίου περιεχομένου ερώτησης της ίδιας Βουλευτού. Επιπροσθέτως, με το υπ' αριθ. 178545/15-10-2013 έγγραφο

της ίδιας υπηρεσίας, επισημαίνεται ότι, μετά την επιστροφή της δικογραφίας από το 10^ο Πταισματοδίκη στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, την 02-10-2013 διαβιβάστηκε στον Πταισματοδίκη Αμαρουσίου για τη διενέργεια κατεπείγουσας προκαταρκτικής εξέτασης.» Μόνο που η δικογραφία αυτή αφορά το σχολικό διαχωρισμό των παιδιών Ρομά στο σχολείο-γκέτο 12^ο ΔΣ Ασπροπύργου και όπως λέει το έγγραφο της Εισαγγελέα Πρωτοδικών επανεξετάζεται μετά από αίτημα του Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών σε συνέχεια της καταδίκης της Ελλάδας από το ΕΔΔΑ στην υπόθεση Σαμπάνη κατά Ελλάδας! Τι σχέση έχει αυτό με το σχολικό αποκλεισμό των Ρομά Σπάτων;

Για να καταδειχθεί πόσο άκριτα οι Υπουργοί υιοθέτησαν ανακρίβειες και αναλήθειες θα παραθέσω στη συνέχεια εκτενέστατο ιστορικό για την κοινότητα Ρομά Σπάτων που περιλαμβάνει πολλαπλές επισκέψεις και δικές μου και άλλων που θα κατονομάσω –που προφανώς έχουν διαπιστώσει την ύπαρξη στην Κιάφα Σπάτων καταυλισμού Ρομά μέχρι σήμερα. Θα παραθέσω επίσης πληροφορίες που δείχνουν πως η διοίκηση έχει κάνει ενέργειες που διαψεύδουν τους Υπουργούς. Από όλα αυτά θα φανεί πως ο εκπαιδευτικός αποκλεισμός των Ρομά Σπάτων υπήρξε σχεδόν συνεχής από τη δημιουργία του οικισμού από την πολιτεία κατά τρόπο πολλαπλά παράνομο και πως το «κρυφτούλι» της μη ανεύρεσής του από εκπαιδευτικούς δεν είναι πρωτοφανές.

Βασικές εξελίξεις κατά την περίοδο 2000-2009

Οι Ρομά Σπάτων μεταφέρθηκαν από περιοχή δίπλα στο 3^ο ΔΣ Σπάτων όπου κατοικούσαν για πολλά χρόνια στον οικισμό που δημιουργήσε η πολιτεία στη θέση Κιάφα χωρίς τις νόμιμες προδιαγραφές και ιδίως χωρίς παροχή ύδρευσης και ηλεκτρισμού, αλλά και χωρίς πρόσβαση σε αυτό παρά μόνο με ένα χωματόδρομο 1,5 χμ. τον Οκτώβριο 2000. Καμιά φροντίδα δεν αναλήφθηκε για την πρόσβαση στο σχολείο, πού ήταν πια 5χμ μακριά, με αποτέλεσμα τον εκπαιδευτικό αποκλεισμό των παιδιών Ρομά.

Τον Ιούνιο 2001, η Josephine Verspaget, τότε Πρόεδρος της Ομάδας Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους Ρομά/Τσιγγάνους, στο κλείσιμο της τριήμερης παραμονής της στην Αθήνα, που περιλάμβανε επισκέψεις σε καταυλισμούς Ρομά στον Ασπρόπυργο, το Χαλάνδρι, το Μαρούσι (Ολυμπιακό Στάδιο) και τα Σπάτα δήλωσε: «Υπάρχουν συνθήκες θεσμοθετημένου απαρτχάιντ για πολλούς Ρομά, όταν τους εγκαθιστούν διά της βίας σε απομονωμένες περιοχές μακριά από την υπόλοιπη κοινωνία... Ακόμα και ο Συνήγορος του Πολίτη συμφώνησε ότι η εγκατάσταση των Ρομά σε τέτοιες περιοχές, όπως στα Σπάτα, σε εφαρμογή του άρθρου 3.1 υπουργικής απόφασης του 1983, αποτελεί μορφή θεσμοθετημένου απαρτχάιντ.... Αποτελεί επίσης διάκριση το γεγονός ότι οι Ρομά που εγκαταστάθηκαν στα Σπάτα ήταν εγκατεστημένος πληθυσμός, επομένως η εφαρμογή εκείνης της απόφασης απαρτχάιντ τους μετέτρεπε στην πραγματικότητα και αυτούς σε 'νομάδες'. Την ίδια στιγμή, έχουν εγκατασταθεί από τον περασμένο Οκτώβριο χωρίς κανένα έγγραφο ιδιοκτησίας ή μισθωτήριο των ακινήτων, σε πρώην χωματερή αποβλήτων του ΝΑΤΟ, μολυσμένη ενδεχομένως από τοξικά απόβλητα. Δεν υπάρχει ηλεκτρικό ρεύμα, παιδική χαρά για τα παιδιά, που έχουν επίσης στερηθεί τη μόρφωσή τους, καθώς δεν υπάρχουν δημόσιες συγκοινωνίες ούτε και ειδικά λεωφορεία για τους μαθητές, ενώ ο οικισμός απέχει 5 χλμ από το τελευταίο σπίτι των Σπάτων και 1,5 χλμ από αυτήν την απόσταση είναι χωματόδρομος. Η κυβέρνηση παραδέχτηκε ότι αυτός ο οικισμός ήταν λάθος και προσπάθησε να ρίξει το φταίξιμο στις τοπικές αρχές. Όμως η κεντρική κυβέρνηση χρηματοδότησε με συνολικά 84 εκατομμύρια δρχ. αυτή τη μετεγκατάσταση, επομένως φέρει εξίσου την ευθύνη... Πρέπει να παραδεχτώ ότι συγκλονίστηκα από τις συνθήκες διαβίωσης των Ρομά που επισκέφθηκα εδώ».

Στις 12 Ιουνίου και 29 Αυγούστου 2001, οι εκπρόσωποι των Ρομά Σπάτων Βασίλης Κωνσταντίνου, Ελένη Παριανού και Γιώργος Κατσαρής, μέσω του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι, υπέβαλαν δύο αναφορές στο Συνήγορο του Πολίτη, ζητώντας τη διαμεσολάβησή του μεταξύ άλλων για την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, παροχή επαρκούς ύδρευσης, εγκατάσταση καρτοτηλεφώνων, δημιουργία της παιδικής χαράς που τους είχαν υποσχεθεί, ασφαλιτόστρωση του δρόμου που συνδέει τον οικισμό με τη δημόσια οδό, διερεύνηση του εδάφους στην περιοχή μετά τις αναφορές ότι υπάρχουν θαμμένα απόβλητα του ΝΑΤΟ με πιθανή τοξικότητα, άμεση δημιουργία λεωφορειακής γραμμής που να συνδέει τον οικισμό με τα Σπάτα, χορήγηση τίτλων ιδιοκτησίας ή παραχώρησης των κατοικιών και της γης, γιατί δεν είχαν κανένα χαρτί που να αποδεικνύει ότι δεν ήταν αυθαίρετοι οικιστές και παροχή μεταφορικού μέσου για την

πρόσβαση των απιδιών στο σχολείο από το Σεπτέμβριο 2001. Δεν έγινε όμως καμιά ενέργεια και ο αποκλεισμός των Ρομά συνεχίστηκε.

Στις 8 Απριλίου 2003, οι σοσιαλιστές ευρωβουλευτές Joke Swiebel και Jan Marinus Wiersma απέστειλαν επιστολή στον τότε Υπουργό Παιδείας Πέτρο Ευθυμίου στην οποία ανέφεραν πως «επισκεφτήκαμε έναν καταυλισμό Ρομά όπου διαμένουν 22 οικογένειες, συνοδευόμενοι από την Ελληνίδα συνάδελφό μας Άννα Καραμάνου. Οι οικογένειες αυτές ζουν σε έναν καταυλισμό ο οποίος απέχει πέντε χιλιόμετρα από τα Σπάτα. Το 2001, οι εκεί οικογένειες Ρομά έγραψαν οκτώ παιδιά στο δημοτικό σχολείο Σπάτων. Πληροφορηθήκαμε ότι τα παιδιά, υπό κανονικές συνθήκες, θα πρέπει να μεταβαίνουν στο σχολείο με σχολικό λεωφορείο, σύμφωνα με το νόμιμο δικαίωμά τους για μεταφορά εκεί. Ωστόσο, η τοπική αυτοδιοίκηση των Σπάτων δεν έχει λάβει ακόμα τα απαραίτητα μέτρα για την μεταφορά των παιδιών αυτών στο σχολείο τους. Για το λόγο αυτό, τα παιδιά αναγκάζονται να παραμένουν σπίτι. Καθώς ανησυχούμε ιδιαίτερα για την προκειμένη κατάσταση, θα θέλαμε να ερευνήσετε το ζήτημα και να καταλήξετε για το πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα.»

Χάρη στην παρέμβαση αυτή, κινητοποιήθηκε ο Συνήγορος του Πολίτη και φρόντισε να οργανωθεί σύσκεψη στα γραφεία και με συμμετοχή του Δημάρχου Σπάτων στις 5 Ιουνίου 2003, με συμμετοχή επίσης του συμβούλου του τότε Πρωθυπουργού Φρέντυ Στάμου, στελεχών του Υπουργείου Παιδείας και εκπρόσωπων του ΕΠΣΕ και των Ρομά. Στα πρακτικά που ετοίμασε ο Συνήγορος του Πολίτη αναφέρεται πως αποφασίστηκε ομόφωνα να γίνει κανονική εγγραφή των παιδιών Ρομά και μίσθωση μεταφορικού μέσου και πως ο τότε Δήμαρχος Σπάτων Αθανάσιος Τούντας δεσμεύθηκε να δρομολογήσει τις απαραίτητες ενέργειες για την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.

Την πρώτη ημέρα του νέου σχολικού έτους, 11 Σεπτεμβρίου 2003, το σχολικό δεν πήγε στον οικισμό των Ρομά. Κανένας από τους αρμόδιους φορείς, που είχαν δεσμευθεί στις 5/6/2003, δεν είχε ενδιαφερθεί να εξακριβώσει αν η δέσμευση για τη μίσθωση σχολικού είχε υλοποιηθεί. Δημόσια καταγγελία του ΕΠΣΕ κινητοποίησε το Γραφείο Ποιότητας Ζωής του Γραφείου Πρωθυπουργού, την τότε Ευρωβουλευτή του ΠΑΣΟΚ Άννα Καραμάνου, την τότε βουλευτή του Συνασπισμού Μαρία Δαμανάκη και ΜΜΕ με αποτέλεσμα την υπογραφή σύμβασης μίσθωσης σχολικού στις 12 Σεπτεμβρίου 2003. Για τα τρία επόμενα χρόνια 2003-2006 υπήρχε κανονική πρόσβαση των παιδιών Ρομά στο 3^ο ΔΣ Σπάτων.

Τον Οκτώβριο 2003, αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) επισκέφθηκε τον καταυλισμό Ρομά Σπάτων και την επόμενη χρονιά στην έκθεσή της η ECRI διαπίστωσε: «Ο καταυλισμός των Σπάτων στα περίχωρα των Αθηνών είναι προφανές ότι ευρίσκεται σε μια τεράστια χωματερή σκεπασμένη με ένα επίστρωμα χώματος πάχους λίγων εκατοστών. Οι Ρομά που είχαν εκδιωχθεί από τους καταυλισμούς τους μεταστεγάστηκαν από τις αρχές σε προκατασκευασμένες κατοικίες στα Σπάτα. Ο καταυλισμός δεν έχει ακόμη παροχές ηλεκτρικού ρεύματος ή τρεχούμενου νερού και ας έχουν περάσει τρία χρόνια από την μεταστέγάσή τους. Η κατάσταση εγκυμονεί, μεταξύ άλλων, σοβαρούς κινδύνους υγείας, ιδιαίτερα για τα παιδιά που ζουν στον καταυλισμό.»

Στις 7 Δεκεμβρίου 2003, ο τότε Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Νίκος Μπίστης επισκέφθηκε τον οικισμό Ρομά στα Σπάτα μαζί με εκπροσώπους του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, του Συνηγόρου του Πολίτη και διεθνών ΜΚΟ. Στη συνέχεια ο Υφυπουργός δήλωσε πως διαπίστωσε ότι δεν έχει υλοποιηθεί αριθμός γραπτών δεσμεύσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων φορέων της πολιτείας που αφορούν την κατασκευή υποδομών ύδρευσης, αποχέτευσης και παροχής ρεύματος.

Όμως, το Σεπτέμβριο 2006, η πρόσβαση των παιδιών στο σχολείο διακόπηκε ξανά καθώς δεν ανανεώθηκε η σύμβαση μεταφοράς των μαθητών στο 3^ο ΔΣ Σπάτων.

Ο σχολικός αποκλεισμός των παιδιών Ρομά Σπάτων (και άλλων περιοχών) επισημάνθηκε στην ερώτηση της τότε βουλευτή του ΠΑΣΟΚ Θάλειας Δραγώνα με αριθμό 15520/754/25-6-2008. Στην απάντηση του

Υπουργείου Παιδείας Ανδρέα Λυκουρέντζου με αριθμό πρωτοκόλλου 84372/ΠΗ/15-7-2008 δεν υπήρχε καμιά αναφορά στο θέμα αυτό.

Στις 10 Σεπτεμβρίου 2008, η Ανεξάρτητη Εμπειρογνώμονα του ΟΗΕ για Μειονοτικά Θέματα Gay McDougall επισκέφθηκε τον οικισμό Ρομά Σπάτων. Πληροφορήθηκε τον εκπαιδευτικό αποκλεισμό και ειδικότερα πως η μητέρα Σπυριδούλα Βασιλοπούλου, με 4 παιδιά ηλικίας σχολείου, είχε πάει να ρωτήσει πώς θα πάνε τα παιδιά σχολείο και, όπως ανέφερε στην Εμπειρογνώμονα, της απάντησαν πως οι τάξεις είχαν συμπληρωθεί και πως δεν έχουν δάσκαλο για να διδάξει τα παιδιά Ρομά. Την ίδια ημέρα η Εμπειρογνώμονας συναντήθηκε με τον τότε Ειδικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας Άγγελο Συρίγο ο οποίος μεσολάβησε για την επανένταξη των 20 παιδιών Ρομά στην εκπαίδευση με την παροχή μεταφορικού μέσου. Χαρακτηριστικό ήταν πως ζήτησε από την Εμπειρογνώμονα να ζητήσει από τους γονείς να πάνε στο σχολείο καθώς οι εκπαιδευτικοί δεν μπορούσαν να εντοπίσουν τον οικισμό των Ρομά!

Στις 22 Σεπτεμβρίου 2008, αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) επισκέφθηκε τον καταυλισμό Ρομά Σπάτων και την επόμενη χρονιά στην έκθεσή της η ECRI διαπίστωσε: «Η ECRI ενημερώθηκε ότι στα Σπάτα, όπου υπήρξε αρχικά άρνηση για την εγγραφή στο σχολείο παιδιών Ρομά, τα παιδιά αυτά φοιτούν τώρα στο σχολείο σε ξεχωριστή τάξη για να τους δώσουν τη δυνατότητα να προσαρμοστούν σταδιακά στο περιβάλλον του σχολείου... Η ECRI παρατήρησε σε μια επιτόπου επίσκεψη σε καταυλισμούς Ρομά στον Ασπρόπυργο και τα Σπάτα κοντά στην Αθήνα, ότι οι συνθήκες διαβίωσης κάποιων Ρομά εξακολουθούν να είναι απαράδεκτα κατώτερες των διεθνών προτύπων. Η ECRI αναγνωρίζει ότι κάποιοι καταυλισμοί έχουν δημιουργηθεί εντός του πλαισίου του νόμου και άλλοι όχι. Ωστόσο, ανησυχεί για το ότι όπως παρατηρήθηκε στον Ασπρόπυργο και τα Σπάτα, κάποιοι καταυλισμοί Ρομά είναι απολύτως απομονωμένοι από τον υπόλοιπο πληθυσμό, χωρίς τρεχούμενο νερό ή ηλεκτρικό και χωρίς αποχετευτικό σύστημα ή πρόσβαση σε δημόσια συγκοινωνία. Οι καταυλισμοί αυτοί δεν είναι εύκολα προσβάσιμοι και δεν υπάρχουν ασφαλοστρωμένοι δρόμοι που να οδηγούν σε αυτούς και οι κάτοικοί τους ζουν σε αυτοσχέδια ή προκατασκευασμένα σπίτια, χωρίς θέρμανση το χειμώνα και στέγες που στάζουν σε ορισμένες περιπτώσεις, αφήνοντας έτσι τα ευπαθή άτομα όπως παιδιά, εγκύους και τους ηλικιωμένους ιδιαίτερα εκτεθειμένους σε ασθένειες. Οι Ρομά που ζουν στους καταυλισμούς αυτούς αντιμετωπίζουν επίσης στην καλύτερη περίπτωση αδιαφορία και στη χειρότερη εχθρικότητα (όπως παρατηρήθηκε στον Ασπρόπυργο) από την πλευρά κάποιων από τις τοπικές αρχές και όσων δεν είναι Ρομά.»

Βασικές εξελίξεις κατά την περίοδο 2009-2013

Η ένταξη των παιδιών Ρομά στο 3^ο ΔΣ Σπάτων με ειδικές τάξεις υποδοχής συνεχίστηκε μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς 2009-2010. Ο ισχυρισμός στην απάντηση του Υπουργού Παιδείας πως διακόπηκε το Νοέμβριο 2009 λόγω δήθεν μετεγκατάστασης των Ρομά στο Κορωπί είναι αναληθέστατος όπως θα φανεί στη συνέχεια από έγγραφα της διοίκησης περιλαμβανόμενης και ενημέρωσης της Βουλής.

Κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2010-2011, με το έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου 99/15-9-2010 προς την Ειδική Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας Θάλεια Δραγώνα μέσω του 3^{ου} Γραφείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Ατικής, ο Διευθυντής του 3^{ου} ΔΣ Σπάτων Νίκος Φουρίδης διαβίβαζε πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων με το οποίο ζητείτο να τοποθετηθούν δύο εκπαιδευτικοί για τη λειτουργία δύο Τμημάτων Υποδοχής για τα 27 παιδιά Ρομά που είχαν εγγραφεί και αναφέρονται ονομαστικά στο πρακτικό. Για το θέμα αυτό καθώς και για την ολοκλήρωση της ασφαλοστρωσης του δρόμου προς τον οικισμό που είχε γίνει τότε κατατέθηκε στη συνέχεια η με αριθμό 5274/20-10-2010 ερώτηση των βουλευτών Φώτη Κουβέλη, Θανάση Λεβέντη και Γρηγόρη Ψαριανού. Στην απάντησή του με αριθμό πρωτοκόλλου 74391/29-10-2010, ο τότε Υφυπουργός Εσωτερικών Γεώργιος Ντόλιος ενημέρωσε τη Βουλή πως η ασφαλοστρωση ολοκληρώθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2010. Στη δική της απάντηση, η Αναπληρώτρια Υπουργός Παιδείας Φώτη Γεννηματά, με αριθμό πρωτοκόλλου 133207/ΠΗ/12-1-2011, ενημέρωνε τη Βουλή πως τα παιδιά Ρομά ήταν γραμμένα και πήγαιναν στο 3ο ΔΣ Σπάτων ενώ εκκρεμούσε διορισμός εκπαιδευτικών: «Με τις ενδεχόμενες φάσεις προσλήψεων εκπαιδευτικών κλάδου ΠΕ70-Δασκάλων, θα μεριμνήσει για τις τάξεις υποδοχής των παιδιών του καταυλισμού Ρομά στα Σπάτα και

συγκεκριμένα στο 3ο ΔΣ Σπάτων, ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη και συνεχής συμμετοχή αυτών στην εκπαιδευτική διαδικασία.» Όλα αυτά αφορούσαν το φθινόπωρο 2010, δηλαδή ένα χρόνο μετά την υποτιθέμενη μετεγκατάσταση των Ρομά από τα Σπάτα στο Κορωπί το Νοέμβριο 2009 κατά το σημερινό ισχυρισμό του Υπουργού Παιδείας!

Στις 3 Μαΐου 2011, επισκέφθηκε τον οικισμό Ρομά Σπάτων (και τον αντίστοιχο στο Σοφό Ασπροπύργου) ο Andrzej Mirga, Ανώτερος Σύμβουλος του ΟΑΣΕ για τους Ρομά. Την επόμενη ημέρα, σε σύσκεψη υπό την Αναπληρώτρια Υπουργός Παιδείας Φώτη Γεννηματά, με τη συμμετοχή του Βοηθού Συνηγόρου του Πολίτη Γιώργου Μόσχου, της Θάλειας Δραγώνα, των εκπροσώπων του Συμβουλίου της Ευρώπης Ελένης Τσετσέκου και της ΕΕ Αλέξανδρου Τσολάκη και του Διευθυντή του Διαδημοτικού Δικτύου POM Μανόλη Ράντη, ανέφερε πως ο οικισμός των Σπάτων στερείται παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, παραμένει επίσημα παράνομος παρ' όλο που οι αρχές τον δημιούργησαν, ενώ υπάρχουν Ρομά χωρίς εγγραφή στα δημοτολόγια. Κυρίως δε πως, αφού δεν διορίστηκαν οι προαναφερόμενοι εκπαιδευτικοί για τις τάξεις υποδοχής, τα παιδιά Ρομά εγκατέλειψαν το σχολείο.

Στις 24 Οκτωβρίου 2011, επισκέφθηκα για πρώτη φορά τον οικισμό Ρομά Σπάτων με την ιδιότητά μου της υπεύθυνης για τα ανθρώπινα δικαιώματα στη ΔΗΜΑΡ, μαζί με αντιπροσωπεία των Οικολόγων Πράσινων, τον Αμερικανό νομικό καθηγητή του Πανεπιστημίου Columbia και γνωστό αγωνιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Jack Greenberg και εκπροσώπους του ΕΠΣΕ. Διαπιστώθηκε πάλι πως η απουσία σχολικού λεωφορείου καθώς και εξειδικευμένου εκπαιδευτικού προσωπικού στο σχολείο της περιοχής έχει ως αποτέλεσμα κανένα από τα 29 παιδιά σχολικής ηλικίας του καταυλισμού να μην πηγαίνει σχολείο και πως ο καταυλισμός παραμένει χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα.

Παράλληλα, όμως, το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» του ΕΚΠΑ ενέταξε από το Σεπτέμβριο 2001 μέχρι σήμερα τον οικισμό Ρομά στη Κιάφα Σπάτων στις δράσεις του όπως αναφέρεται στην ιστοσελίδα του <http://www.keda.gr/roma/index.php/program/billet>. Μάλιστα κατά το έτος 2011-2012 εκπαίδευσαν τη Σπυριδούλα Βασιλοπούλου ως αμειβόμενη διαμεσολαβήτρια, ενώ το καλοκαίρι του 2013 ομάδα στελεχών του προγράμματος υπό τον πρόεδρο του Πανελληνίου Δικτύου Διαμεσολαβητών Ρομά Κώστα Παϊτέρη έκανε δράσεις με τα παιδιά στον καταυλισμό Σπάτων.

Τέλος, στις 8 Μαΐου 2013, επισκέφθηκα τον οικισμό Ρομά Σπάτων μαζί με εκπροσώπους των Οικολόγων Πράσινων, όπως έχω ήδη αναφέρει στις ερωτήσεις μου.

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. Τι πειθαρχικά και ποινικά μέτρα θα ληφθούν κατά όλων όσων παραπληροφόρησαν τους Υπουργούς με αποτέλεσμα αυτοί με τη σειρά τους να παραπληροφορήσουν τη Βουλή ισχυριζόμενοι πως ο οικισμός Ρομά στα Σπάτα εγκαταλείφθηκε το Νοέμβριο 2009 και πως υπάρχει δικογραφία για το θέμα;
2. Τι πληροφορίες έδωσε το ΑΤ Σπάτων στο Διευθυντή του 3^{ου} ΔΣ Σπάτων και γενικότερα τι πληροφορίες έχει για τον οικισμό αυτό σήμερα;
3. Γιατί δεν έχει νομιμοποιηθεί ο οικισμός με έκδοση των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία αποφάσεων και την έκδοση παραχωρητηρίων στους κατοικούντες στον οικισμό Ρομά; Σε ποιον ανήκει η έκταση στην οποία υπάρχει ο οικισμός και με ποιες νόμιμες αποφάσεις έχει παραχωρηθεί για τη δημιουργία του οικισμού;
4. Γιατί παρά τις επανειλημμένες καταγγελίες δεν έχει αρμόδια ερευνηθεί η καταγγελία πως ο οικισμός βρίσκεται πάνω σε παλιότερη χωματερή, ενδεχομένως τοξικών αποβλήτων;
5. Γιατί δεν υπάρχει ηλεκτροδότηση του οικισμού και πότε προβλέπεται να υπάρξει;

6. Πότε θα ενταχθούν τα παιδιά στην εκπαίδευση και ποιες κυρώσεις θα ληφθούν κατά όλων των υπευθύνων για τον αποκλεισμό τους από αυτή από το 2011;
7. Ποιες δράσεις έχει κάνει στα παιδιά Ρομά το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» του ΕΚΠΑ;
8. Έχει εκδώσει ο Συνήγορος του Πολίτη πόρισμα για μερικά ή όλα τα προβλήματα των Ρομά Σπάτων και αν ναι σε ποιες διοικητικές ή/και δικαστικές αρχές το έχει υποβάλει;
9. Θα υπάρξει εισαγγελική διερεύνηση όλων αυτών των πράξεων και παραλήψεων της διοίκησης που είχαν ως αποτέλεσμα τις πολλαπλές παραβιάσεις των δικαιωμάτων των Ρομά Σπάτων και των αντίστοιχων νόμων του κράτους;

Η ερωτώσα βουλευτής

Μαρία Γιαννακάκη